

ДЕРБЕС КОМПЬЮТЕР. КОМПЬЮТЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫ

ОРЫНДАҒАН: Зауытбек Айдар

ЖОСПАРЫ:

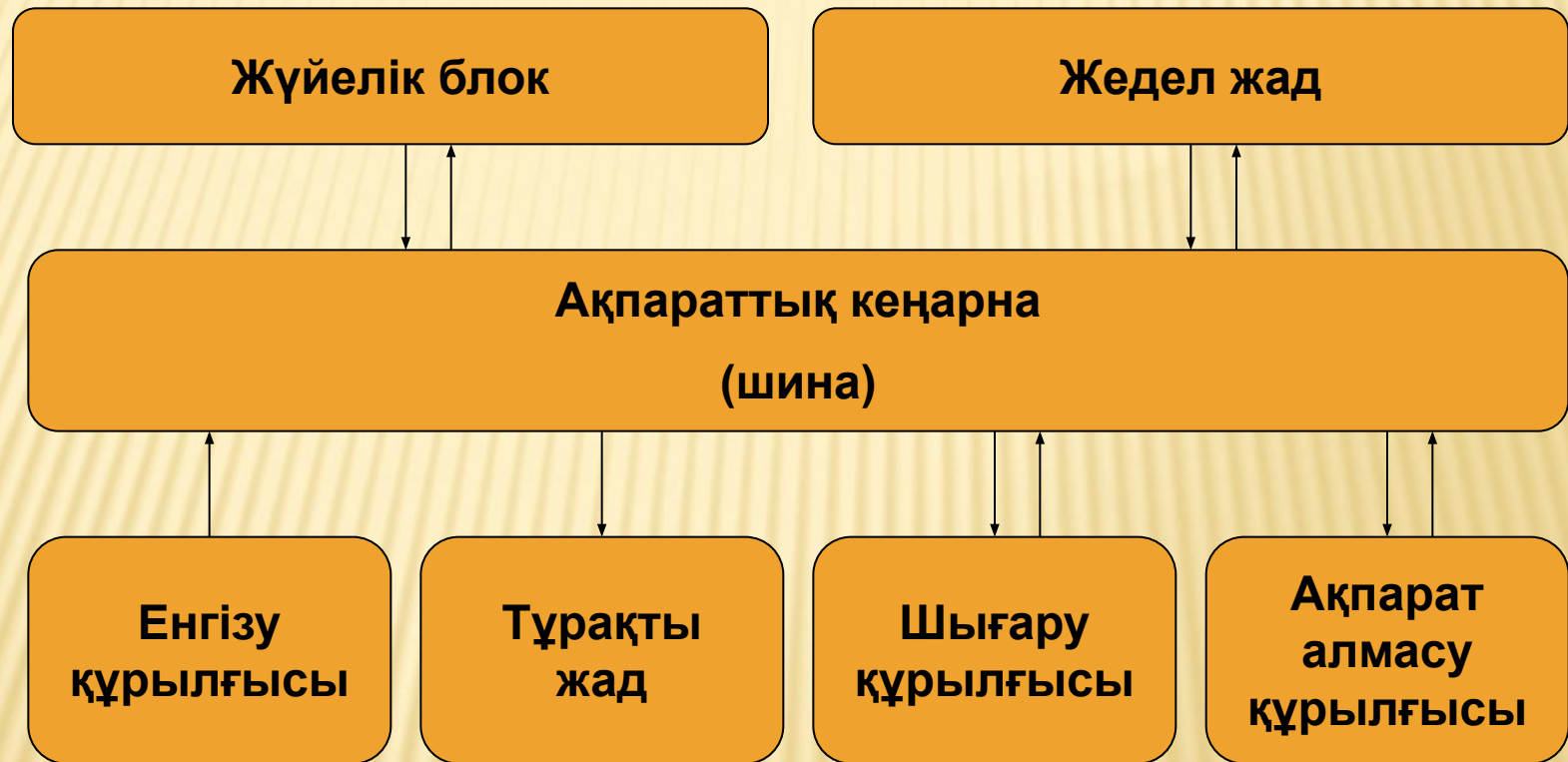
1. *Дербес компьютер*
2. *Компьютердің құрылғыларының блок схемасы.*
3. *Негізгі, шеткері құрылғылары*
4. *Қорытынды*

**Компьютер –
ақпараттық
процестерді
жүзеге
асыратын
құрал**

КОМПЬЮТЕРДІҢ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫНЫҢ БЛОК- СХЕМАСЫ

НЕГІЗГІ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ

- Жүйелік қорап
  - Монитор
  - Пернетақта
  - Тінтуір
-

ШЕТКЕРІ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ

- Ақпаратты енгізу құрылғылары
- Ақпаратты шығару құрылғылары
- Енгізу және шығару қызметерін бірге атқаратын құрылғылар

ЖҮЙЕЛІК БЛОК

**Компьютердің ең басты бөлігі.
Ол – компьютердің “миы”.**

ЖҮЙЕЛІК ҚОРАП КОМПЬЮТЕРДІҢ НЕГІЗГІ ТОРАПТАРЫН ҚАМТИДЫ:

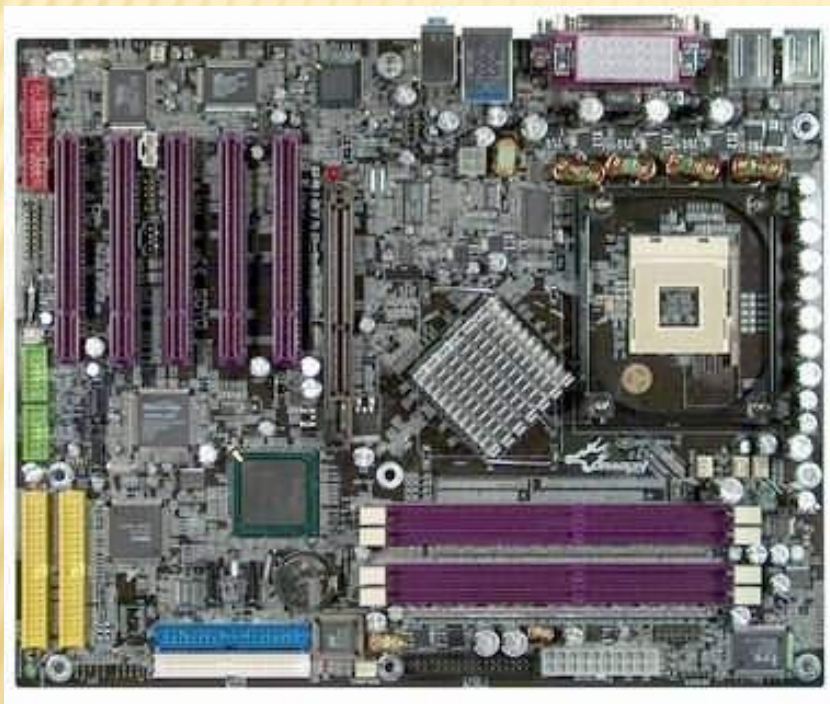

- жүйелік (аналық) тақша;
- процессор;
- оперативті жады;
- тұрғылықты диск;
- алмалы дискілермен жұмыс істеуге арналған диск жетегі;
- ССD CD және CD және DVD CD және DVD диск жетектері;
- бейнесызбалық бейімдеуіш;
- дыбыстауыш;
- желілік тақша;
- өңдеуші және порттары;

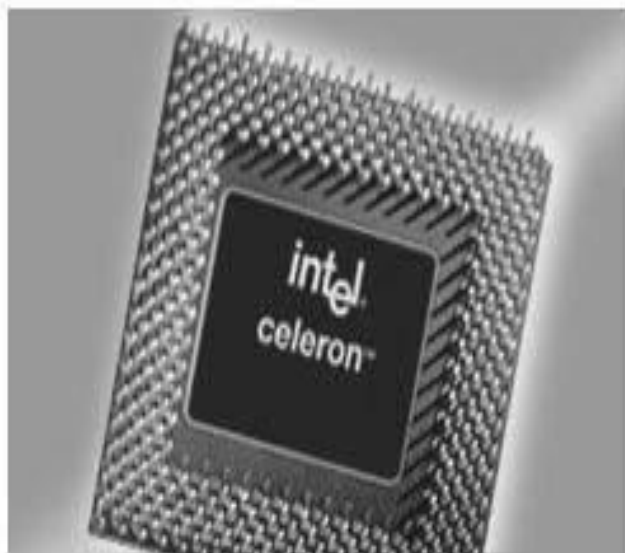
АНАЛЫҚ ТАҚША

Аналық тақша – бұл компьютердің барлық құрамдас бөліктері қосылатын күрделі көп қабатты мөрлік тақша.

Аналық тақша мыс өткізгіш жолшықтар желісімен қапталған, олардың бойымен мәліметтер тақшада құрастырылған микросхемалар мен компьютердің басқа құрылғылары қосылатын слоттарға жеткізіледі.

ПРОЦЕССОР

1.5-сурет. Процессор

Процессор немесе микропроцессор компьютердегі орталық мәліметтер өңдеу құрылғысы болып табылады.

Процессор микросхема ретінде ұсынылған және оперативті жадымен қатар аналық тақшада орналасады.

Процессор бағдарламалар жұмысына қажетті есептеулерді орындайды.

Процессордың жылдамдығы мегагерцпен (МГц) немесе (ГГц) өлшенетін оның ырғақтық жиілігімен анықталады.

ТҰРҒЫЛЫҚТЫ ДИСК

Тұрғылықты диск (тұрғылықты диск жетегі) немесе Hard disk Drive (HDD) – бұл компьютердегі негізгі мәліметтер қоймасы.

Тұрғылықты дискінің сыйымдылығы түрлі компьютерлерде алуан түрлі болады да, Мегабайтпен және гигабайтпен өлшенеді.

CD ЖӘНЕ DVD ДИСК ЖЕТЕКТЕРІ

Мәліметтерді ықшам дискілерге жазуға және оқуға мүмкіндік береді.

CD және DVD дискілер – ауыспалы тасымалдаушылар.

Дискілер бір рет жазылатын (CD-R және DVD-R) және қайталап жазылатын (CD-RW және DVD-RW) болып бөлінеді

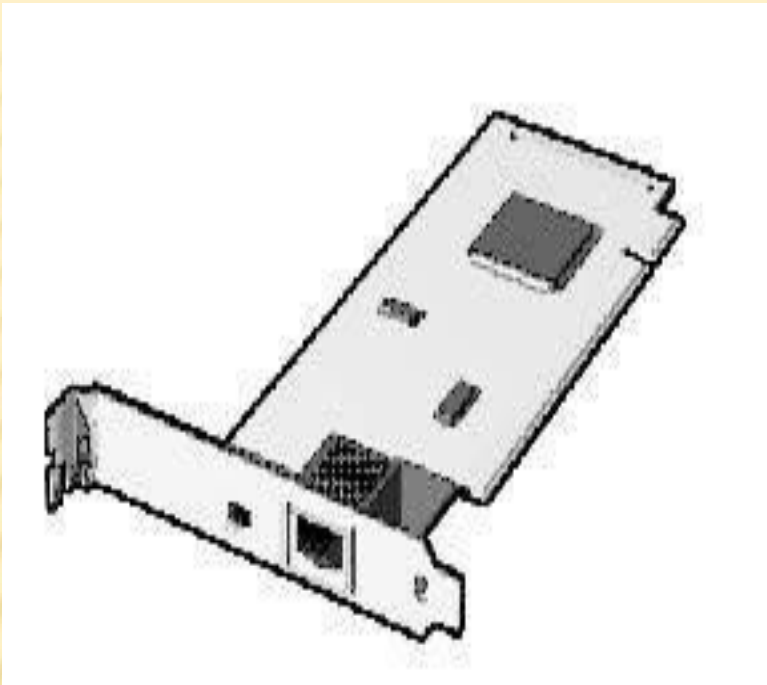

ДЫБЫСТЫҚ ТАҚША

Дыбыстауыш компьютерге жоғары сапалы дыбыс тудыруға және оны компьютерге жазуға мүмкіндік береді. Дыбыстық тақша ұсынатын дыбыспен жұмыс істеудің кеңейтілген мүмкіндіктері компьютерлік ойындарда және басқа қазіргі заманғы бағдарламаларда талап етіледі.

ЖЕЛІЛІК ТАҚША

Желілік тақша компьютерді компьютерлер желісіне қосуға мүмкіндік береді. Желілік тақшалардың бірнеше түрі бар. Ethernet, token ring және сымсыз желілерге қатынас құруға арналған тақшалар, ең танымалылары – Ethernet және сымсыз желілер.

МОНИТОР

Монитор немесе дисплей – компьютердің экранына ақпаратты шығаратын құрылғы. Экран түстеріне қарай дисплейлер монохромды және түрлі-түсті болып, ал шығарылатын информация түрлеріне байланысты символдық және графикалық болып бөлінеді.

ЭЕМ – нің экранда мәлімет көрсету бөлігі екі жартыдан тұрады:

Монитор және адаптер.

Біз тек мониторды көреміз, ал адаптер ЭЕМ қорабының ішінде орналасқан. Монитордың өзінде тек электронды-сәулелі түтікше бар. Ал, адаптерде бейнелеу сигналдарын беретін логикалық схемалар орналасқан.

Кең тараған адаптерлерге мыналар жатады: EGA, VGA және SVGA. (Super VGA) кеңінен қолданылады. SVGA – ның бейнелеу мүмкіндігі өте жоғары.

ПЕРНЕТАҚТА

Компьютерге ақпарат енгізуге арналған құрылғы.

Пернелер бірнеше блокқа бөлінеді:

- Символдық пернелер**
- Функциялық пернелер**
- Нұсқаушы пернелер**
- Цифрлық пернелер**

ТИНТУҮР

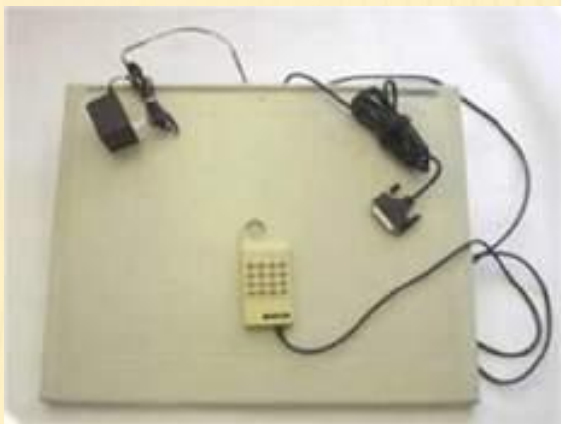

**“Тышқан тәрізді қол тетігі”
пернелікпен бірге ЭЕМ-ді
басқару үшін қолданылады.
Маустың екі түрі болады:
үш батырмалы, екі батырмалы.**

АҚПАРАТТЫ ЕНГІЗУ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ

Мәтіналғы

Дигитайзер

Сызбалық планшет

АҚПАРАТТЫ ШЫҒАРУ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ

Басып шығарғыш

Плоттер

СОЊЫ